

الله يحيى
الله يحيى

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی در منطقه اردبیل

دانشکده‌ی دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه‌ی دکتری جراحی دندانپزشکی

عنوان:

بررسی اثر بلیچینگ بر روی رنگ‌پذیری ثانویه‌ی کامپوزیت‌های دندانی با مونومر رزینی مختلف

استاد راهنما:

دکتر هاله ولی‌زاده حقی

استاد مشاور:

دکتر مهدی رهبر

نگارش:

حمید قانع انزاب

آبان ۱۴۰۱

کد پایان نامه: ۲۲۸

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان آذربایجان

دانشکده دندانپزشکی

فرم صورتجلسه دفاع

با عنایات خداوند متعال جلسه دفاع از پایان نامه آقای حمید قانع انزاب دانشجوی رشته دندانپزشکی تحت عنوان "بررسی اثر بیلیچینگ بر روی رنگ پذیری ثانویه‌ی کامپوزیت‌های دندانی با مونومر رزینی مختلف" با شماره ثبت ۲۲۸ با حضور استاد راهنمای و مشاور و هیئت داوران به صورت حضوری در تاریخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۹ تشکیل گردید، در این جلسه پایان نامه با موفقیت مورد دفاع قرار گرفت. نامبرده نمره‌ی (۱۹) و امتیاز (۶۳) دریافت نمود.

استاد راهنمای:

دکتر هاله ولی زاده حسینی

استاد مشاور:

دکتر مهدی رهبر

هیأت داوران:

نماينده معاون پژوهشی: دکتر ندا محمدپور

نماينده معاون آموزشی: دکتر حسین صفرونوند

نماينده گروه: دکتر مهدی فتحی، دکتر شادیه مولایی

نماينده دانشگاه:

دکتر ندا محمدپور

رئيس دانشکده:

دکتر کریم جعفری کفایش

از طرف دست حسن رئیس دانشگاه

دانشگاه شهروردی

دندانپزشکی فرمانی اسناد اردبیل

دانشگاه دندانپزشکی

سمه تعالی

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب حمید قانع انزاب دانش آموخته رشته دندانپزشکی مقطع دکتری حرفه ای به شماره دانشجویی ۹۶۱۸۱۶۰۱۴ گواهی می نمایم که این پایان نامه تحت عنوان "بررسی اثر بیلیچینگ بر روی رنگ پذیری ثانویه‌ی کامپوزیت‌های دندانی با مونومر رزینی مختلف" به راهنمایی استاد محترم سرکار خانم دکتر هاله ولی زاده حقی بصور کامل اصل و بدون هرگونه سرفت علمی/ادبی بر اساس تعریف Plagiarism نگارش شده است و تمام یا قسمتی از آن توسط فرد دیگری در پایان نامه یا مراکز علمی دیگر ارائه نشده است. در ضمن اینجانب از مقررات مربوط به عدم رعایت صفات در ارائه پایان نامه که منجر به مردود شدن و ارجاع به شورای پژوهشی دانشگاه می شود، اطلاع کافی دارم.

تاریخ و امضا،
دانشجو
قانع

بدینویسیله اصالت (ORIGINALITY) و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید
اینجانب دکتر هاله ولی زاده حقی استاد راهنمای استاد راهنمای اول و دوم می باشد.

Plagiarism یا سرفت علمی/ادبی عارت است از استفاده از تعامی یا قسمتی از مطالب یا ایده‌های منتشر شده یا منتشر نشده فرد یا افراد دیگر بدون ذکر منع بطور مناسب یا کسب احراز در موارد ضروری.

تقدیم

این پایان نامه را به پدر و مادر عزیزم تقدیم می کنم.

تقدیر و سپاس‌گزاری

سپاس خدای بزرگ را که مرا یاری رساند تا بتوانم این مقطع تحصیلی را به پایان رسانده و گامی در راستای علم بردارم. از استاد راهنمای گرانقدر سرکار خانم دکتر هاله ولیزاده حقی که بدون شک انجام این پایان‌نامه بدون کمک و راهنمایی‌های ارزنده ایشان امکان‌پذیر نبوده است، کمال تشکر را دارم.

همچنین از استاد گرانمایه جناب آقای دکتر مهدی رهبر به عنوان استاد مشاور که همواره به بندۀ لطف و محبت داشته‌اند، کمال تشکر را دارم.

همچنین بر خود وظیفه می‌دانم از زحمات ارزشمند استاد گرانقدر دانشکده دندانپزشکی اردبیل تقدیر و تشکر نمایم.

عنوان: بررسی اثر بلیچینگ بر روی رنگ پذیری ثانویه‌ی کامپوزیت‌های دندانی با مونومر رزینی مختلف

مقدمه: به دنبال درمان بلیچینگ، ممکن است تغییراتی در ساختار ترمیم‌های کامپوزیت بوجود آید. هدف از مطالعه‌ی حاضر بررسی اثر بلیچینگ بر روی رنگ پذیری ثانویه‌ی کامپوزیت‌های دندانی با مونومر رزینی مختلف می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه‌ی آزمایشگاهی، ۸۰ دیسک کامپوزیت از دو نوع کامپوزیت با ترکیب رزینی متفاوت شامل Charisma Smart (Kulzer, Germany) با پایه‌ی TCD-Urethane و Charisma Diamond (Kulzer, Germany) با پایه‌ی Bis-GMA تهیه شد. نمونه‌ها، بر حسب انجام بلیچینگ و عدم انجام آن به دو زیرگروه بلیچینگ و کنترل تقسیم شدند ($n=20$). برای انجام بلیچینگ، از ژل بلیچینگ خانگی Opalecens (Ultradent, USA) درصد ۲۰ به مدت دو هفته، استفاده شد. نمونه‌های کنترل به مدت دو هفته در آب مقطر نگهداری شدند. بعد از این مرحله، تغییر رنگ اولیه محاسبه شد. سپس در هر زیرگروه نیمی از نمونه‌ها در معرض قهوه و نیم دیگر در معرض آب مقطر قرار گرفتند ($n=10$) و تغییر رنگ ثانویه محاسبه شد. جهت آنالیز آماری برای تغییر رنگ اولیه از آزمون Kruskal two-way ANOVA و برای تغییر رنگ ثانویه از آزمون Mann-Whitney U و Wallis استفاده شد. سطح معنی‌داری $5/00$ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: بین تغییر رنگ اولیه‌ی کامپوزیت‌های مورد مطالعه بر حسب اکسپوژر به بلیچینگ خانگی و نوع کامپوزیت رابطه‌ی معناداری وجود نداشت ($P>0.05$). همچنین بین تغییر رنگ ثانویه‌ی کامپوزیت‌های مورد مطالعه بر حسب اکسپوژر به بلیچینگ خانگی و نوع کامپوزیت تفاوت معناداری وجود نداشت ($P>0.05$). اما قرار گرفتن در معرض قهوه، تغییر رنگ معناداری ایجاد کرد ($P<0.05$).

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد قرار گرفتن در معرض بلیچینگ باعث تغییر رنگ اولیه‌ی نمونه‌های مورد مطالعه نشد. همچنین بلیچینگ و ترکیب مونومر رزینی توانایی رنگ‌دار شدن کامپوزیت‌های مورد مطالعه را افزایش نداد.

کلمات کلیدی: بلیچینگ، رنگ‌پذیری ثانویه، رزین کامپوزیت

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
------	-------

۱	چکیده
---	-------

فصل اول: معرفی پژوهش

۱	۱-۱. مقدمه، بیان مسأله و ضرورت اجرای پژوهش
۳	۲-۱. اهداف پژوهش
۳	۱-۲-۱. هدف کلی
۳	۲-۲-۱. اهداف اختصاصی
۴	۳-۲-۱. اهداف کاربردی
۴	۳-۱. فرضیه‌های پژوهش
۵	۴-۱. تعریف واژه‌ها

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهش

۶	۱-۲. مقدمه
۶	۲-۲. مبانی نظری پژوهش
۶	۱-۲-۲. بليچينگ
۶	۱-۱-۲-۲. تعریف بليچينگ
۶	۲-۱-۲-۲. روش‌های بليچينگ
۷	۲-۲-۲. رزین کامپوزیت‌ها
۷	۱-۲-۲-۲. ساختار رزین کامپوزیت‌ها
۸	۲-۲-۲-۲. انواع رزین کامپوزیت‌ها
۹	۳-۲-۲. رنگ‌پذیری کامپوزیت‌ها
۹	۱-۳-۲-۲. ثبات رنگ کامپوزیت‌ها
۱۰	۲-۳-۲-۲. تغییر رنگ کامپوزیت‌ها
۱۰	۳-۳-۲-۲. اثر بليچينگ بر ترمیم‌های کامپوزیت
۱۱	۴-۳-۲-۲. اندازه‌گیری تغییر رنگ
۱۲	۳-۲. مروری بر پیشینه‌ی پژوهش
۱۲	۱-۳-۲. پیشینه‌ی پژوهش در ایران
۱۳	۲-۳-۲. پیشینه‌ی پژوهش در خارج

فصل سوم: مواد و روش‌ها

۱۸	نوع مطالعه و روش پژوهش	۱-۳
۱۸	جامعه‌ی آماری پژوهش	۲-۳
۱۸	حجم نمونه و روش نمونه‌گیری	۳-۳
۱۸	ابزار و روش گردآوری داده‌ها	۴-۳
۲۰	زمان و مکان انجام پژوهش	۵-۳
۲۱	متغیرهای پژوهش	۶-۳
۲۱	روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی آماری	۷-۳
۲۱	ملاحظات اخلاقی	۸-۳

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

۲۲	یافته‌های توصیفی	۱-۴
۲۲	۱-۱-۴. یافته‌های توصیفی تغییر رنگ اولیه بر حسب متغیر اکسپوژر به بلیچینگ و نوع کامپوزیت	۴
۲۳	۲-۱-۴. یافته‌های توصیفی تغییر رنگ ثانویه بر حسب متغیر اکسپوژر به بلیچینگ، قهوه و نوع کامپوزیت	۴
۲۴	۲-۴. بررسی نرمال بودن داده‌های تغییر رنگ اولیه و ثانویه	۴
۲۵	۳-۴. یافته‌های تحلیلی	۴
۲۵	۴-۱-۳-۴. ارتباط تغییر رنگ اولیه با متغیرهای نوع کامپوزیت و اکسپوژر به بلیچینگ	۴
۲۶	۴-۲-۳-۴. ارتباط تغییر رنگ ثانویه با متغیرهای نوع کامپوزیت، اکسپوژر به بلیچینگ و اکسپوژر به قهوه	۴

فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادهای پژوهش

۲۷	بحث	۱-۵
۳۰	نتیجه‌گیری	۲-۵
۳۰	محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهش	۳-۵
۳۰	۱-۳-۵. پیشنهادها	۵
۳۰	۲-۳-۵. محدودیت‌ها	۵
۳۱	منابع	

فهرست جداول و نمودارها

عنوان	
صفحه	
۲۰	نمودار ۳-۱. مراحل انجام آزمایش
۲۱	جدول ۳-۱. متغیرهای مورد بررسی
۲۲	جدول ۴-۱. یافته‌های توصیفی تغییر رنگ اولیه برحسب متغیر اکسپوژر به بلیچینگ و نوع کامپوزیت
۲۲	نمودار ۴-۱. میانگین تغییر رنگ اولیه برحسب نوع کامپوزیت و اکسپوژر به بلیچینگ
۲۳	جدول ۴-۲. یافته‌های توصیفی تغییر رنگ ثانویه برحسب متغیرهای اکسپوژر به بلیچینگ، قهوه و نوع کامپوزیت
۲۳	نمودار ۴-۲. میانگین تغییر رنگ ثانویه برحسب نوع کامپوزیت، اکسپوژر به بلیچینگ و قهوه
۲۴	جدول ۴-۳. بررسی نرمال بودن داده‌های تغییر رنگ اولیه و ثانویه
۲۵	جدول ۴-۴. ارتباط تغییر رنگ اولیه با متغیرهای نوع کامپوزیت و اکسپوژر به بلیچینگ
۲۵	جدول ۴-۵. مقایسه متغیرهای نوع کامپوزیت و اکسپوژر به بلیچینگ
۲۶	جدول ۴-۶. ارتباط تغییر رنگ ثانویه با متغیرهای نوع کامپوزیت، اکسپوژر به بلیچینگ و قهوه